

Uchwała Nr XXXI/453/2001
Rady Miejskiej Kalisza

z dnia 26 kwietnia 2001 roku

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2000 roku.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 1996r Nr 13, poz. 74 z późn. zm./ oraz art. 46 ust. 6 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej /Dz. U. z 1998r Nr 64, poz. 414 z późn. zm./ uchwala się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2000 roku, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta Kalisza.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XXXI/453/2001
Rady Miejskiej Kalisza
z dnia 26 kwietnia 2001 roku

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2000 roku

Stosownie do art. 46 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej kierownik Ośrodka składa Radzie Miejskiej coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka, przedstawiając wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej, które występują na terenie miasta Kalisza.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu realizuje zadania zlecone i zadania własne Miasta Kalisza w zakresie pomocy społecznej oraz zadania Miasta Kalisza - miasta na prawach powiatu (własne i z zakresu administracji rządowej).

Załącznik do Uchwały Nr XXXI/453/2001
Rady Miejskiej Kalisza
z dnia 26 kwietnia 2001 roku

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KALISZU W 2000 ROKU.

Pozytywnym zmianom politycznym, społecznym i gospodarczym, jakie dokonują się w naszym kraju od 1989 roku, towarzyszy, niestety, także nasilanie się zjawisk patologicznych, powstawanie nowych, niekorzystnych zjawisk i problemów społecznych, takich jak bezrobocie, postępujące obniżanie się stopy życiowej społeczeństwa oraz poszerzanie się obszarów biedy.

Obok ludzi, którym zmieniona sytuacja ekonomiczna pozwala na rozwinięcie w pełni swoich zdolności i możliwości, pojawiła się nowa, niestety niemała, grupa osób, które nie potrafią odnaleźć się w zmienionej rzeczywistości, bezradnych, przerażonych widmem bezrobocia, niemożnością utrzymania dotychczasowego poziomu życia swoich rodzin i utratą dachu nad głową.

Sejm przewidując związane z transformacją ustrojową trudności, uchwalił 29 listopada 1990 roku ustawę o pomocy społecznej, która określa strukturę pomocy społecznej, podział zadań na administrację rządową i samorządową oraz sposoby finansowania pomocy społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej wielokrotnie była już zmieniana, stale zwiększając zakres zadań stawianych przed organami pomocy społecznej. Rośnie ilość spraw, ich "ciężar gatunkowy" i stopień trudności.

Ostatnio wiele nowych zadań pomoc społeczna przejęła wraz z reformą administracyjną kraju, systemu ubezpieczeń społecznych oraz reformą ochrony zdrowia i oświaty. Tymi zdaniami są opieka nad dzieckiem częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodzicielskiej, pomoc z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, opłacanie składek emerytalno – rentowych i zdrowotnych za niektóre grupy osób.

Podmiotem powołanym do realizacji zadań pomocy społecznej w każdej gminie jest ośrodek pomocy społecznej, a w powiecie - powiatowe centrum pomocy rodzinie.

W Kaliszu – mieście na prawach powiatu – zadania pomocy społecznej są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zgodnie z przyjętym przez Radę Miejską Kalisza statutem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu realizuje swoje zadania poprzez następujące komórki organizacyjne:

- Dział Pomocy Środowiskowej, w skład którego wchodzi:
 - cztery sekcje pracy socjalnej
 - sekcja realizacji świadczeń
- Dział Specjalistycznej Pomocy Rodzinie
- Dział Rehabilitacji

- Dział Administracyjno – Organizacyjny
- Dział Finansowo – Księgowy

Ponadto przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działa Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności z siedzibą przy ul. Staszica 47a.

Od maja 2000r MOPS sprawuje nadzór nad pozostałymi jednostkami pomocy społecznej w Kaliszu, tj.:

- Domem Pomocy Społecznej w Kaliszu, ul. Winiarska 26
- Dziennym Domem Pomocy Społecznej w Kaliszu, ul. Cegielniana 6
- Dziennym Ośrodkiem Rehabilitacyjno – Wychowawczym “Tulipan”: w Kaliszu , ul. Widok 77
- Domem Dziecka w Kaliszu, ul. Skarszewska 3
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Kaliszu, ul. Graniczna 1

W 2000 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu załatwili ogółem **15.363 sprawy indywidualne**.

Zdecydowana większość indywidualnych spraw została zgodnie z obowiązującą procedurą zakończona decyzjami administracyjnymi.

W okresie od 01.01.2000r do 31.12.2000r MOPS wydał ogółem **13.582 decyzje administracyjne** (pozytywne, odmowne, uchylające, zmieniające, umarzające postępowanie), w tym dotyczące:

- zasiłków celowych	5.630
- zasiłków celowych w formie niepieniężnej (talony żywnościowe)	146
- zasiłków celowych w formie niepieniężnej (realizacja recept)	93
- posiłków w barach	111
- posiłków w świetlicach szkolnych (w trakcie roku szkolnego)	965
- posiłków dla dzieci podczas wakacji	366
- posiłków w Schronisku im. Św. Brata Alberta	40
- opału w naturze	4
- usług opiekuńczych	571
- specjalistycznych usług opiekuńczych	64
- zasiłków okresowych	2.137
- zasiłków okresowych w formie niepieniężnej (talony żywnościowe)	72
- gwarantowanych zasiłków okresowych	193
- zasiłków okresowych specjalnych (odmowy)	42
- zasiłków stałych i stałych wyrównawczych	791
- rent socjalnych	369
- zasiłków z tytułu ciąży i urodzenia dziecka	381
- talonów na zakup wyprawki dla niemowląt	115
- zasiłków rodzinnych	194
- zasiłków pielęgnacyjnych	208

- odprowadzania składek do ZUS	411
- opłat za mieszkania żołnierzy uznanych za jedynego żywiciela rodziny	4

- pomocy z Państwowego Funduszu Kombatantów	110
- umieszczenia w Schronisku dla Kobiet w Ostrowie Wielkopolskim	4
- ustalenia odpłatności lub zwolnienia z odpłatności rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych	181
- przyznania pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych	16
- przyznania pomocy dla usamodzielniających się wychowanków oraz na kontynuowanie nauki	11
- skierowań do domów pomocy społecznej dziennego domu pomocy społecznej oraz ośrodków wsparcia i naliczania odpłatności za pobyt w w/w placówkach	353

Każda decyzja administracyjna w sprawie świadczeń pomocy społecznej musi być poprzedzona wywiadem środowiskowym.

Ponadto z uwagi na fakt, że zgodnie z ustawą o pomocy społecznej uprawnionymi do przeprowadzania wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania są pracownicy socjalni, sporządzane są przez nich wywiady również w innych istotnych sprawach klientów ośrodka pomocy społecznej, które rozstrzygane są przez inne instytucje (np. sądy powszechne, ZUS, policje, inne ośrodki pomocy społecznej na terenie całego kraju itp.). W 2000r załatwiono **3339** takich spraw.

Nie wymagają wydania decyzji administracyjnych i wywiadów środowiskowych toczące się sprawy z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2000r wpłynęło 636 wniosków od osób niepełnosprawnych, w tym dotyczących:

- turnusów rehabilitacyjnych	336
- likwidacji barier w komunikowaniu się	27
- likwidacji barier architektonicznych w mieszkaniach	33
- Programu "Drogowskaz"	240,

które w większości zostały załatwione pozytywnie dla wnioskodawców (szczegółowy opis zadań – w dalszej części sprawozdania).

Ponadto sfinansowano koszty utworzenia 47 nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, udzielono 6 pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Zrefundowano wynagrodzenia dla 276 osób niepełnosprawnych.

Podstawowym celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy i posiadanych środków. Świadczenie pomocy społecznej powinno służyć również umacnianiu rodziny.

Ustawa o pomocy społecznej przewiduje różnorodne rodzaje i formy świadczeń, wynikające z zadań powierzonych organom jednostek samorządu terytorialnego.

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminy należą m.in. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i udzielanie pomocy rzeczowej.

Ponadto ustawodawca wymienia zadania realizowane przez gminę o charakterze obowiązkowym, wśród których wyszczególniono udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, udzielanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnych i innych osobom nie mającym dochodu i możliwości ubezpieczenia się, zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, sprawienie pogrzebu (w tym bezdomnym) oraz praca socjalna.

Zadania zlecone gminie obejmują natomiast przyznawanie i wypłacanie zasiłków obligacyjnych: zasiłków stałych, zasiłków stałych wyrównawczych, renty socjalnej, gwarantowanych zasiłków okresowych oraz odprowadzanie do ZUS składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe oraz zdrowotne.

Ponadto w ramach powyższych zadań – w miarę posiadanych środków – wypłacane są świadczenia fakultatywne, tj. zasiłki okresowe.

Do zadań zleconych gminie należy również zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych przysługujących na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego oraz inne zdania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej lub innych ustaw mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin, np. wypłacanie zasiłków z tytułu ochrony macierzyństwa, zasiłków rodzinnych, zasiłków pielęgnacyjnych oraz pomoc finansowa z Państwowego Funduszu Kombatantów.

MOPS w Kaliszu jest organem pomocy społecznej wypełniającym równocześnie zdania gminy i powiatu z zakresu pomocy społecznej.

W ramach zadań realizowanych przez powiat Ośrodek tutejszy organizuje opiekę w rodzinach zastępczych, udziela pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci, przyznaje pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz pokrycie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodziny zastępcze.

*W 2000r na zadania pomocy społecznej realizowane bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkowano kwotę **11.751.533 zł**, z tego ze środków budżetu miasta **3.599.137 zł**, ze środków budżetu wojewody – **8.057.523 zł**, z Państwowego Funduszu Kombatantów – **26.040 zł** oraz w ramach porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego – **68.833 zł** (obsługa powiatu kaliskiego ziemskiego, kępińskiego, jarocińskiego przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności). Ponadto ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wydatkowano kwotę **3.284.478 zł**.*

W 2000r usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze były realizowane przez Z.O. PCK, który jako wykonawca został wyłoniony w drodze przetargu.

Wydatki z budżetu miasta na usługi opiekuńcze wyniosły 1.003.000 zł, a pomocą w tej formie objęte były 402 osoby, wymagające opieki z uwagi na ich wiek lub niepełnosprawność.

Ze środków Wojewody opłacano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 43 osób z zaburzeniami psychicznymi. Na ten cel wydatkowano kwotę 193.765 zł.

Największy udział w wydatkach zarówno z budżetu gminy jak i budżetu Wojewody stanowiły zasiłki pieniężne oraz pomoc w naturze.

W 2000r wydatki z budżetu miasta wyniosły 1.336.100 zł, z czego:

- 232.690 zł to wydatki na dożywianie 1.173 uczniów w świetlicach szkolnych w czasie roku szkolnego oraz w okresie wakacji (zadanie to zostało również dofinansowane przez Wojewodę w wysokości 172.300 zł, a więc łączna kwota wydatków wyniosła 404.990 zł)
- 11.649 zł - koszty gorących posiłków w barach oraz w Schronisku im. Św. Brata Alberta dla ogółem 92 osób
- 14.926 zł - koszty schronienia dla 8 osób (4 kobiety i 4 dzieci), skierowanych przez MOPS do Schroniska w Ostrowie Wielkopolskim na mocy stosownego porozumienia
- 988.674 zł przeznaczono na zasiłki celowe na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych (gł. na zakup żywności, odzieży, opału, przyborów i podręczników szkolnych) dla 2.454 rodzin, a zatem średnio jedna rodzina w ciągu roku otrzymała pomoc na łączną kwotę 403 zł, przy czym jedno świadczenie wynosiło ok. 178 zł.
- 42.187 zł stanowiły koszty pomocy udzielonej w formie talonów na wyprawki dla niemowląt (115 osób).
 - Ponadto ze środków pomocy społecznej sprawiono pogrzeby 24 zmarłym nie posiadającym uprawnień do zasiłku pogrzebowego z tytułu ubezpieczenia społecznego, co pochłonęło 45.974 zł.
- Natomiast wydatki na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowane z budżetu Wojewody, przedstawiają się następująco:
 - na zasiłki stałe dla 193 osób nie podejmujących pracy w celu wychowywania dzieci wymagających stałej i bezpośredniej opieki wydatkowano kwotę
 - 579.405 zł
 - dodatki do zasiłków stałych wypłacono 4 osobom na łączną kwotę 1.303 zł
 - zasiłki stałe wyrównawcze wypłacono 304 osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności na kwotę 745.232 zł
 - renty socjalne dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu niepełnosprawności powstałej przed ukończeniem 18 roku życia dla 305 osób ,na kwotę 1.194 764 zł
 - gwarantowane zasiłki okresowe wypłacano 235 osobom, które utraciły prawo do zasiłku dla bezrobotnych z powodu upływu okresu jego pobierania i samotnie wychowują dzieci do ukończenia szkoły podstawowej i gimnazjum, nie dłużej niż do ukończenia 15 roku życia dziecka, co stanowiło kwotę 618.809 zł
 - na zasiłki dla kobiet z tytułu ochrony macierzyństwa wydatkowano kwotę 187.892 zł (skorzystało 250 osób)

- na wypłatę zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wydatkowano kwotę 246.329 zł, w tym: 63.388 zł na zasiłki rodzinne dla 240 osób, 4.350 zł jednorazowy dodatek rodzinny dla 30 osób oraz 178.591 zł na zasiłki pielęgnacyjne dla 152 osób)
- kwotę 762.359 zł stanowiły koszty odprowadzanych do ZUS składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (dot. osób pobierających zasiłki stałe i gwarantowane zasiłki okresowe).
- kwota 253.418 zł stanowiły odprowadzane do ZUS **składki na ubezpieczenie zdrowotne za 1.037 osób** (realizacja tego zadania z uwagi na częstszą niż w innych zakładach pracy rotację osób, za które odprowadzane są składki zdrowotne i konieczność składania w

określonym terminie deklaracji imiennych do ZUS jest bardzo kłopotliwa i naraża MOPS na duże koszty obsługi)

Zasiłki obligatoryjne, o których mowa wyżej, były realizowane zgodnie z planem przez cały 2000 rok.

Poważnym problemem natomiast był fakt, iż ogólna kwota środków przyznanych na realizację zadań zleconych była zbyt niska i nie pozwoliła na wypłatę zgodnie z oczekiwaniami świadczeń fakultatywnych, tj. zasiłków okresowych dla osób bezrobotnych lub dotkniętych długotrwałą chorobą. Zasiłki okresowe były wypłacane zaledwie przez kilka miesięcy 2000 roku. Na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 591.436 zł dla 1.291 osób. Średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego wyniosła 117 zł, natomiast jeden świadczeniobiorca korzystał z tej formy pomocy średnio przez 4 miesiące.

W 2000r z pomocy finansowej MOPS w Kaliszu korzystało ogółem **4.161 rodzin** (nie ujęto rodzin otrzymujących pomoc z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz pomoc dla rodzin zastępczych).

Niepokojącym problemem, który zaobserwowano w ostatnim czasie jest wzrost liczby nowych środowisk objętych świadczeniami pomocy społecznej.

W 2000r z pomocy tutejszego Ośrodka korzystało **818 nowych rodzin**, w których funkcjonowało 756 osób bezrobotnych.

Analiza dokumentacji podopiecznych wykazuje, że bezrobocie jest główną przyczyną ubóstwa wielu rodzin (**bezrobocie występowało w 1.984 rodzinach** spośród 4.161 objętych pomocą MOPS).

Ponadto w środowiskach korzystających z pomocy Ośrodka występują inne dysfunkcje, które negatywnie wpływają na ogólną sytuację rodzin.

Ze statystyk MOPS wynika, iż w 2000r

- 1.718 rodzin korzystało z pomocy z uwagi na długotrwałą chorobę występującą w środowisku,
- 724 – z uwagi na niepełnosprawność członków rodzin,
- 117 z powodu bezdomności,
- 273 z uwagi na występujący w rodzinach alkoholizm,

- 96 z powodu różnego rodzaju problemów opiekuńczo - wychowawczych i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym również w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

Ze względu na fakt, iż długotrwałe występowanie niekorzystnych zjawisk powoduje trwałą dezintegrację rodzin, ustawa o pomocy społecznej jako naczelne i priorytetowe zadanie stawia prowadzenie pracy socjalnej, rozumianej jako profesjonalna działalność zawodowa nakierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

W 2000 roku pracownicy Ośrodka objęli **pracą socjalną 886 rodzin**. W większości przypadków są to działania długofalowe, wymagające znacznego zaangażowania czasu pracowników socjalnych, wykorzystania ich wiedzy i umiejętności

praktycznych. Efekty pracy socjalnej niekiedy są odczuwalne dopiero po upływie wielu miesięcy, jednak przynoszą nieocenione korzyści społeczne.

Warto zauważyć, że praca socjalna prowadzona jest również - pomimo znacznego obciążenia sprawami bieżącymi - w środowiskach nie objętych pomocą finansową MOPS (157 rodzin).

Pracowników socjalnych wspierał zatrudniony w Ośrodku psycholog, który w okresie objętym sprawozdaniem nawiązał współpracę z około 200 rodzinami, służąc fachową pomocą w rozwiązywaniu różnorodnych problemów życiowych.

Wyznaczony pracownik socjalny prowadził wszelkie sprawy związane z pomocą ludziom bezdomnym, w szczególności dotyczące zapewnienia tej grupie podopiecznych schronienia, gorących posiłków, niezbędnej odzieży i świadczeń zdrowotnych. Pracownik ten współpracował na bieżąco z placówkami dla bezdomnych działającymi na terenie Kalisza (Dom Noclegowy prowadzony przez ZO PCK, Schronisko Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, Hostel dla Bezdomnych), Ostrowa Wielkopolskiego (Schronisko dla Kobiet), jak również - w razie wystąpienia takiej konieczności - z terenu całego kraju.

Jeden z pracowników socjalnych spowodował umieszczenie w specjalistycznym Ośrodku "Monar" w województwie kujawsko - pomorskim chorego na AIDS i osobiście towarzyszył podopiecznemu w podróży do placówki. Uzyskanie takiego miejsca jest niezwykle trudnym zadaniem.

W 2000r wyznaczony pracownik MOPS służył pomocą w adaptacji do nowych warunków życiowych rodzinie repatriantów z Kazachstanu, przybyłej do Kalisza na zaproszenie Rady Miejskiej. Przez okres pierwszych tygodni utrzymywał z tą rodziną stały kontakt, pomagając w załatwianiu spraw urzędowych, doradzając we wszelkich bieżących sprawach życiowych. Skompletował wszystkie wymagane dokumenty w celu wypłaty świadczeń pieniężnych wynikających z przepisów o repatriantach, jak również niezbędne do przyznania świadczeń emerytalnych z ZUS.

Pracownicy socjalni uczestniczą wspólnie z funkcjonariuszami Policji w interwencjach w środowiskach, współpracują z placówkami służby zdrowia, placówkami oświatowymi, kuratorami sądowymi i innymi podmiotami pomocnymi w rozwiązywaniu trudnych sytuacji losowych podopiecznych.

Niezwykle istotnym zadaniem jakie przejęła pomoc społeczna od 1999r jest specjalistyczna pomoc rodzinie, w tym dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej.

Problematyka zorganizowania zastępczych form opieki dla dzieci całkowicie osieroconych lub wychowujących się w dysfunkcyjnych środowiskach rodzinnych (alkoholizm, przemoc fizyczna i psychiczna, zaniedbania wychowawcze, choroby rodziców uniemożliwiające właściwe wywiązywanie się z funkcji opiekuńczych) jest zadaniem niezwykle trudnym i złożonym.

Ustawa o pomocy społecznej określa szczegółowo liczne i różnorodne zadania spoczywające na pracownikach socjalnych względem rodzin zastępczych i wychowanków tych rodzin, wśród których podpisywanie umów, wydawanie decyzji i wypłata świadczeń pieniężnych, stanowią jedynie niewielki, a jednocześnie bardzo czasochłonny, fragment pracy.

W 2000 roku MOPS w Kaliszu obejmował pomocą **132 rodziny zastępcze**, w których wychowywało się **180 dzieci**.

W okresie objętym sprawozdaniem pracownicy zajmujący się tą problematyką:

- zawarli 6 umów o pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych ustanowionych przez sąd
- sporządzili 121 aneksów (dotyczących waloryzacji świadczeń) do wcześniej zawartych umów o pomocy pieniężnej
- wydali 16 decyzji o przyznaniu pomocy pieniężnej dla nowych rodzin zastępczych na częściowe pokrycie potrzeb umieszczanych w nich wychowanków
- wydali 9 decyzji o przyznaniu pomocy dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych oraz 2 decyzje na pomoc na kontynuowanie nauki

Kwestią niezwykle istotną jest sprawowanie kontroli nad funkcjonowaniem rodzin zastępczych, pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów pojawiających się w tych środowiskach.

Wiele rodzin zastępczych wymaga prowadzenia intensywnej pracy socjalnej, fachowego poradnictwa psychologicznego i prawnego, co jest najczęściej następstwem długotrwałych zaniedbań wychowawczych ze strony rodziców biologicznych.

Rozeznaniu potrzeb bytowych oraz ewentualnych innych problemów rodzin zastępczych służą wywiady środowiskowe, przeprowadzane przez pracowników socjalnych. W ubiegłym roku przeprowadzono ogółem 270 wywiadów u rodziców zastępczych oraz usamodzielniających się wychowanków tych rodzin.

Warto podkreślić, że istotą zastępczej formy opieki jaką są rodziny zastępcze jest przygotowywanie dzieci w nich wychowywanych do powrotu do rodzin naturalnych. Na MOPS spoczywa niezwykle trudna rola wspierania rodziców zastępczych w realizacji tego zadania.

W tym celu nawiązano współpracę z pracownikami Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego, działającego przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci w Kaliszu, którzy w ramach umowy - zlecenia prowadzili szkolenia dla rodziców zastępczych (skorzystało z nich 29 osób).

W przypadku wychowanków wkraczających w dorosłe życie zadaniem MOPS jest przygotowanie ich do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, pomoc w rozwiązywaniu trudnych problemów życiowych.

Pracownicy MOPS opracowują wspólnie z zainteresowanymi osobami indywidualne plany usamodzielnienia, obejmujące m.in. takie kwestie jak: unormowanie sytuacji rodzinnej, kontynuacja nauki podnoszenie kwalifikacji, zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych, znalezienie pracy itp. W 2000r opracowano 13 takich planów usamodzielnienia dla wychowanków rodzin zastępczych.

Podobnie w przypadku wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych (domów dziecka) sporządzono plany usamodzielnienia dla 2 osób. Wydano 2 decyzje przyznające pomoc na usamodzielnienie, 2 decyzje na pomoc rzeczową (dokonano zakupów niezbędnych artykułów).

Pracownicy naszego Ośrodka przeprowadzają także wywiady środowiskowe u rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach i opiekuńczo – wychowawczych (162 wywiady).

Na pomoc dla rodzin zastępczych oraz na pomoc dla usamodzielniających się wychowanków w 2000r wydatkowano ogółem kwotę 1.036.889 zł, w tym pomoc dla rodzin

zastępczych w kwocie 980.726 zł, pomoc pieniężną dla usamodzielniających się wychowanków oraz na kontynuowanie nauki na ogólną kwotę 47.193 zł. Ponadto kwota 8.970 zł przeznaczona została na szkolenie dla 29 rodzin zastępczych, które przeprowadzone zostało przez Ośrodek Adopcyjno – opiekuńczy TPD.

Każda osoba wymagająca umieszczenia w placówkach pomocy społecznej musi uzyskać skierowanie z ośrodka pomocy społecznej lub powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W 2000r Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu skierował:	
- do domów pomocy społecznej	95 osób
- do Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu	28 osób
- do Dziennego Ośrodka Rehabilitacyjno – Wychowawczego „Tulipan”	6 osób
- do domów dziecka	21 osób
- do Środowiskowego Domu Samopomocy w Raszewach	12 osób
- do Schroniska dla Bezdomnych Kobiet w Ostrowie Wlkp	8 osób

Kolejną ważną sferą działalności tutejszego Ośrodka jest prowadzenie spraw z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, polepszanie ich warunków życia i zapewnienie pełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym.

Środki na realizację tego zadania pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2000r przez pracowników MOPS zostały załatwione **33 wnioski** o dofinansowanie kosztów przystosowania mieszkań dla potrzeb osób niepełnosprawnych (*likwidacja barier architektonicznych*), z których **zrealizowano 12**, co wynikało z ograniczonych środków finansowych przyznanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Kolejnym zadaniem jest *likwidacja barier w komunikowaniu się*. W ramach tego programu dofinansowywany jest zakup telefaksów, magnetofonów, telefonów komórkowych z przywoływaniem wibracyjnym, telefonów z pulpitem z klawiaturą alfabetem Braille'a. W

2000r **wpłynęło 27** wniosków o dofinansowanie w ramach tego programu, z czego **19** zostało **zrealizowanych**.

Ponadto MOPS ze środków PFRON realizował *program "Drogowskaz"*, mający na celu dofinansowanie zakupu sprzętu ortopedycznego i pomocniczego.

W okresie objętym sprawozdaniem **wpłynęło 240** wniosków, z których **załatwionych** pozytywnie zostało **205**.

Pracownicy naszej jednostki rozpatrują wnioski o dofinansowanie kosztów udziału w *turnusach rehabilitacyjnych*. W turnusach mogą uczestniczyć osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności bez względu na wiek.

W 2000r dofinansowanie na ten cel otrzymało 315 osób.

Pracownicy Ośrodka kompletują i rozpatrują pod względem formalnym wnioski osób ubiegających się o udzielenie *pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej*.

W 2000r **wpłynęło 8 wniosków** o pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, z czego **zrealizowano 6**.

W 2000r MOPS w Kaliszu dofinansował koszty *utworzenia 47 miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych*.

W 2000r refundowano ogółem wynagrodzenia dla **276** osób niepełnosprawnych.

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2000r przekazano kwotę 631.251,86 zł na bieżącą działalność *Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kaliszu*, które sprawują opiekę nad 45 uczestnikami.

Ponadto pracownicy Ośrodka zajmują się dystrybucją biletów wstępu na basen przy ul. Łódzkiej (realizacja uchwały ZM Nr 28/96 z dn. 25 I 1996r).

W 2000r w ciągu miesiąca średnio wydawanych było 480 - 520 biletów dla osób niepełnosprawnych.

Począwszy od stycznia 2000r Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kaliszu powierzono organizowanie usług transportowych dla osób niepełnosprawnych w ramach "Inwalid Taxi". Z Urzędu Miejskiego w Kaliszu przejęto dwa samochody przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich. Przez cały ubiegły rok były świadczone usługi na rzecz uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej (codziennie dowożonych było na zajęcia i z powrotem do miejsca zamieszkania średnio 10 osób). Przez pierwszy kwartał 2000r dowożono również kilkoro uczestników Dz.O.R.W., "Tulipan". Od miesiąca października dowożona jest nieodpłatnie jedna uczennica na wózku inwalidzkim do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kaliszu przy ul. Handlowej.

Ponadto kierowcy "Inwalid Taxi" świadczyli usługi na rzecz stowarzyszeń skupiających osoby niepełnosprawne. Były również realizowane indywidualne zgłoszenia osób niepełnosprawnych, dla których możliwość skorzystania z w/w usług stanowi ogromne ułatwienie w załatwieniu wielu codziennych spraw życiowych.

Z uwagi na problem pełnego wykorzystania samochodów są one również wynajmowane odpłatnie przez różne instytucje, np. kultury, sportu. Samochody w znikomej części są wykorzystywane przez pracowników MOPS.

Pełen koszt obsługi łącznie z wynagrodzeniem kierowców wyniósł w ubiegłym roku **107.542 zł**

Przy MOPS działa Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Siedziba Zespołu znajduje się przy ul. Staszica 47a i jest przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie standardami.

W 2000r Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności obsługiwał osoby z terenu Kalisza oraz powiatów: kaliskiego, kępińskiego i jarocińskiego.

Powiatowy Zespół działa w oparciu o ustawę z dn. 27.08.1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych /Dz. U. Nr 123 poz. 776 z 1997 r z późn. zm./.

W okresie od 01.01.2000r do 31.12.2000r do Zespołu wpłynęło:

- 1769 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności
- 194 wniosków o wydanie opinii w sprawie wypłaty zasiłków stałych z MOPS
- 106 wniosków o wydanie opinii w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej .

W tym samym okresie Zespół wydał:

- 1499 orzeczeń o niepełnosprawności
- 194 opinie dotyczące zasiłków stałych
- 106 opinii w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej .

Posiedzenia składów orzekających poprzedzone są badaniami lekarskimi. Średnio w ciągu miesiąca odbywa się 11 posiedzeń i badań lekarskich, wydawanych jest 150 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

W celu pełniejszego zaspokojenia potrzeb podopiecznych tutejszy Ośrodek ściśle współpracuje z licznymi organizacjami pozarządowymi, działającymi na polu społecznym.

Efektom współpracy jest objęcie pomocą rodzin najuboższych, niezaradnych życiowo, a także pomoc w rozwiązywaniu ich trudnych sytuacji życiowych. Ośrodek współpracuje z PCK, Domem Opieki „Caritas”, Bankiem Chleba, TPD, PKPS, ZHP, „Karan”, Fundacją „Miłosierdzie”, Fundacją Haliny Sroczyńskiej, Kaliskim Inkubatorem Przedsiębiorczości, stowarzyszenia i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Na szczególną uwagę zasługuje współpraca ośrodka z:

- Polskim Czerwonym Krzyżem –w ramach tej współpracy udzielono pomocy w formie odzieży dla rodzin najuboższych, 110 dzieci otrzymało paczki świąteczne i wzięło udział w zabawie choinkowej.
- Fundacją Haliny Sroczyńskiej- dzięki tej współpracy w 2000r 31 kobiet skorzystało z badań mammograficznych finansowanych przez fundację, 100 dzieci otrzymało paczki świąteczne i wzięło udział w zabawie choinkowej.
- ze Zborem Kościoła Zielonoświątkowego który ufundował paczki świąteczne dla 50 dzieci głównie niepełnosprawnych,

- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w 2000r 112 osób otrzymało pomoc w formie odzieży
 - Radiem Centrum - 448 dzieci uczestniczyło w zabawie mikołajkowej i otrzymało upominki
 - „Bankiem Chleba” w którym pomoc udzielana jest szczególnie rodzinom korzystającym ze świadczeń MOPS,
 - Warto podkreślić że w 2000r 179 dzieci wytypowanych przez pracowników socjalnych MOPSu uczestniczyło w wypoczynku letnim zorganizowanym przez:
 - ZHP- 158 dzieci
 - PCK- 18 dzieci
 - Fundacja Haliny Sroczyńskiej- 3 dzieci
 - oraz na półkoloniach:
 - ZHP- 32 dzieci
 - Kaliski Dom Opieki „Caritas”- 51 dzieci
 - Kaliskie Stowarzyszenie Charytatywne- 18 dzieci
 - Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości- 30 dzieci („Lato z komputerem”).
- W ramach współpracy ośrodka z instytucjami na szczególną uwagę zasługuje zorganizowanie wspólnie ze szkołami posiłków w czasie wakacji dla 366 dzieci.

Ponadto pracownicy socjalni aktywnie włączają się w organizowanie różnorodnych imprez okolicznościowych, szczególnie dla dzieci i młodzieży, zabiegają o pozyskanie sponsorów dla tych przedsięwzięć itp. W 2000r z inicjatywy pracowników socjalnych, ze środków pozyskanych wyłącznie od sponsorów zorganizowano zabawę noworoczną dla 100 dzieci oraz dwie zabawy z okazji Dnia Dziecka dla 150 dzieci.

Pracownicy Ośrodka biorą udział w tworzeniu programu profilaktycznego pn. „Pokolenie 2007” na rzecz dzieci i młodzieży, który powstaje z inicjatywy Policji.

Również we współpracy z Policją powstaje informator dotyczący możliwości uzyskania świadczeń pomocy społecznej, jednostek powołanych do udzielania różnorodnej pomocy, w tym: instytucji pomocy społecznej, organizacji pozarządowych oraz schronisk, świetlic itp.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż pracownicy socjalni Ośrodka aktywnie uczestniczyli w opracowywaniu koncepcji funkcjonowania Centrum Interwencji Kryzysowej, które uruchomione zostało w Kaliszu w grudniu 2000r.

Zamysł utworzenia Centrum Interwencji Kryzysowej był autorstwa pracowników socjalnych MOPS w Kaliszu, stąd należy podkreślić ich duże zaangażowanie w tworzenie planów zagospodarowania pomieszczeń przyszłej placówki oraz koncepcji jej funkcjonowania.

